

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Համախառն ներքին արդյունքը և մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ն, 2013-2017թթ.(ընթացիկ գներով)	3
Համախառն ներքին արդյունքը 2017թ. ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2	4
Համախառն ներքին արդյունքն 2017թ. ըստ եռամսյակների	6
Համախառն ներքին արդյունքի հաշվարկն արտադրական եղանակով 2017թ.	9
Համախառն ներքին արդյունքի հաշվարկը եկամուտների ձևավորման եղանակով 2017թ.	11
Հավելված 1	
2015	
Համախառն ներքին արդյունքն արտադրական եղանակով ըստ ճյուղերի	13
Համախառն ներքին արդյունքի կառուցվածքն ըստ ճյուղերի	14
Արտադրության հաշիվն ըստ եռամսյակների	15
Եկամուտների ձևավորման հաշիվն ըստ եռամսյակների	15
2016	
Համախառն ներքին արդյունքն արտադրական եղանակով ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2	16
Համախառն ներքին արդյունքի կառուցվածքն ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2	17
Արտադրության հաշիվն ըստ եռամսյակների	18
Եկամուտների ձևավորման հաշիվն ըստ եռամսյակների	18
2017	
Համախառն ներքին արդյունքն արտադրական եղանակով ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2	19
Համախառն ներքին արդյունքի կառուցվածքն ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2	20
Արտադրության հաշիվն ըստ եռամսյակների	21
Եկամուտների ձևավորման հաշիվն ըստ եռամսյակների	21
Համախառն ներքին արդյունքն օգտագործման (ծախսային) եղանակով 2017թ.	22
Հավելված 2	
Մեթոդաբանական ցուցումներ	23

Առանձին դեպքերում բաղադրիչների գումարի և արդյունքի միջև աննշան տարբերությունները բացատրվում են տվյալների կլորացմամբ:

Պայմանական նշաններ

տվյալները բացակայում են	--
երևույթը բացակայում է	-
չնչին մեծություն	0.0
տվյալները ճշտված են	#

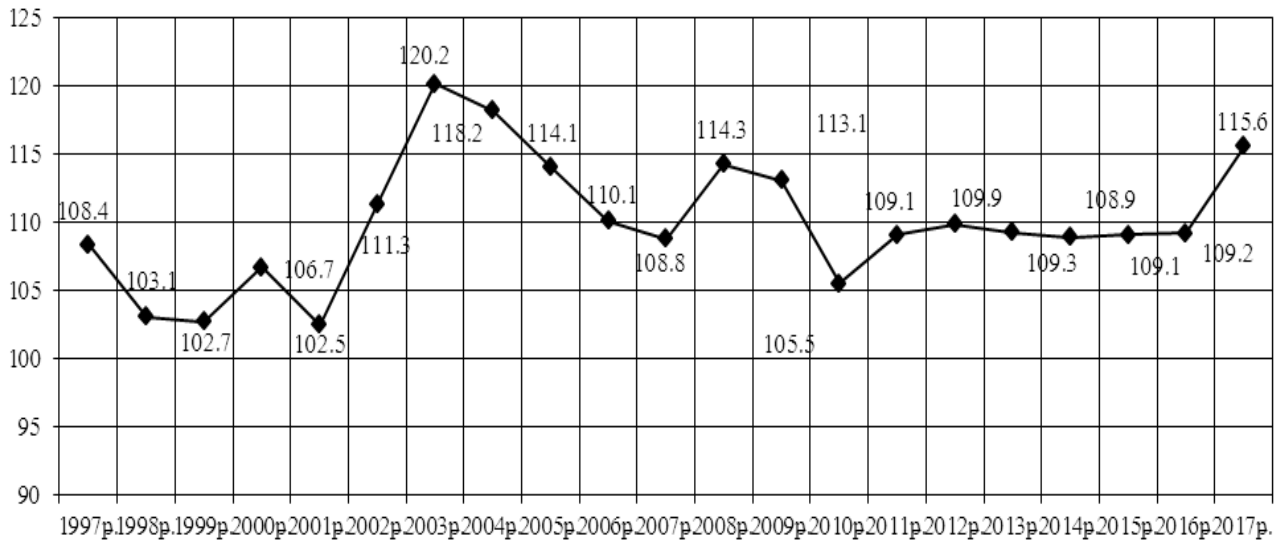
Համախառն ներքին արդյունքը և մշտական բնակչության մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ն, 2013-2017թթ. (ընթացիկ գներով)

Տարիներ	ՀՆԱ		ՀՆԱ-ն բնակչության մեկ շնչի հաշվով		Տեղեկատու	
	մլն դրամ	հազ. ԱՄՆ դոլար	հազ. դրամ ¹	ԱՄՆ դոլար	դոլար/դրամ միջին տարեկան փոխարժեքը	մշտական բնակչության թվաքանակը, հազ. մարդ
2013	168563.6	411502.1	1174.7	2867.7	409.63	143.5
2014	188840.3	454030.3	1308.7	3146.5	415.92	144.6
2015	209345.7	438035.0	1443.8	3021.0	477.92	145.1
2016	229651.6	477952.9	1577.3	3282.7	480.49	146.1
2017	272070.8	563620.3	1855.9	3844.7	482.72	147.0

¹ Յուրանիշը հաշվարկված է ԱՀ մշտական բնակչության միջին տարեկան թվաքանակի հիման վրա:

Համախառն ներքին արդյունքը 2017թ.

2017թ. Արցախի Հանրապետության համախառն ներքին արդյունքը շուկայական գներով կազմել է 272070.8 մլն դրամ՝ նախորդ տարվա համեմատ աճելով 115.6 տոկոսով: ՀՆԱ-ի ինդեքս-դեֆլյատորը կազմել է 102.5 տոկոս:

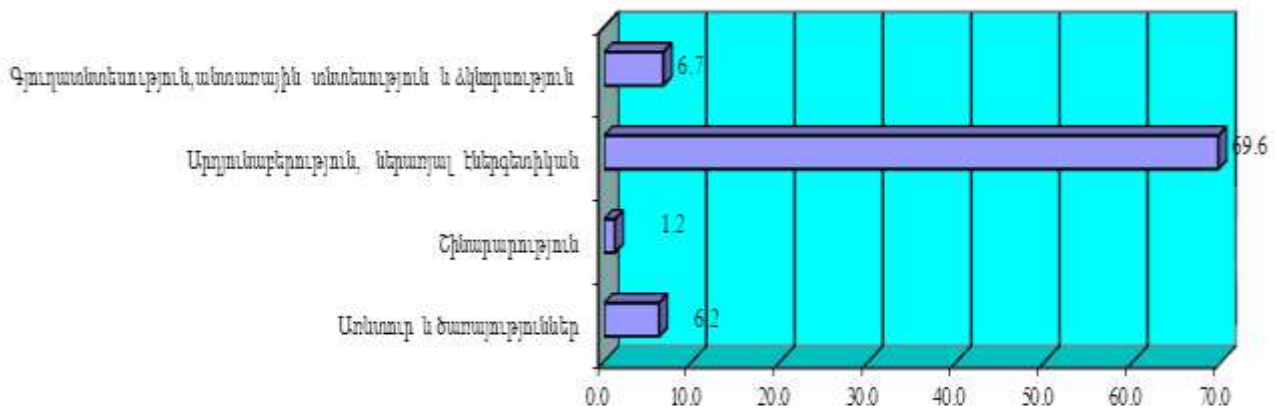
Գծապատկեր 1: Համախառն ներքին արդյունքի աճի տեմպը 1997-2017թթ. (տոկոսներով՝ նախորդ տարվա նկատմամբ)

ՀՆԱ-ի արձանագրված 15.6 տոկոս հավելվածի տեմպի 11.7 տոկոսային կետն ապահովել է արդյունաբերությունը, ներառյալ էներգետիկան, 3.7 տոկոսային կետը՝ առևտուր և ծառայությունները, 0.9 տոկոսային կետը՝ գյուղատնտեսությունը, անտառային տնտեսությունը և ձկնորսությունը, 0.1 տոկոսային կետը՝ շինարարությունը:

Համախառն ներքին արդյունք
Համախառն ներքին արդյունքը 2016-2017թթ.

/մլն դրամ/

	2016թ.	2017թ.	Իրական աճի տեմպը (տոկոսներով)
Համախառն ներքին արդյունք	229651.6	272070.8	115.6
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)	9776.7	14027.6	109.0
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով)	219874.9	258043.2	115.9
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-11051.8	-13940.2	125.0
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	30302.5	33539.2	106.7
Արդյունաբերություն, ներառյալ էներգետիկան	38701.2	67873.0	169.6
Շինարարություն	26437.2	26640.2	101.2
Առևտուր և ծառայություններ	135485.8	143931.0	106.2

Գծապատկեր 2: Տնտեսական գործունեության տեսակների խոշոր խմբավորումների (ՏԳՏԻ խմբ.2) իրական աճի տեմպերը (տոկոսներով՝ 2016թ. նկատմամբ)

Ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների 2017թ. 2016թ. նկատմամբ ավելացված արժեքի աճ գրանցվել է հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում՝ 2.8 անգամ, ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում՝ 36.5 տոկոս, անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն՝ 33.8 տոկոս:

2017թ. ՀՆԱ-ի գերակշռող մասը՝ 82.8 տոկոսը, ստեղծվել է մասնավոր հատվածում՝ 2016թ. 73.4 տոկոսի դիմաց: ՀՆԱ-ի մասնավոր հատվածի 21.8 տոկոսը

Համախառն ներքին արդյունք կազմում է գյուղատնտեսությունը, անտառային տնտեսությունը և ձկնորսությունը, 17.9 տոկոսը՝ հանքագործական արդյունաբերությունը և բացահանքերի շահագործումը, 14.0 տոկոսը՝ ֆինանսական և ապահովագրական գործունեությունը:

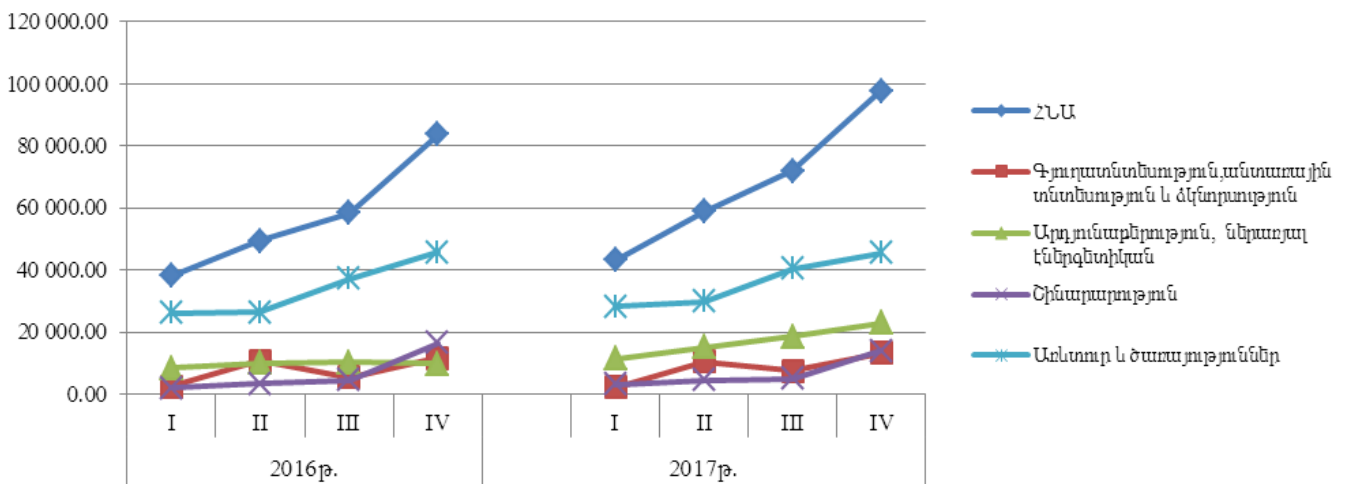
2017թ. ՀՆԱ-ի մոտ 40.8 տոկոսն ստեղծվել է փոքր և միջին ձեռնարկությունների կողմից՝ 2016թ. 38.5 տոկոսի փոխարեն:

Բնակչության մեկ շնչի հաշվով ՀՆԱ-ն հանրապետությունում 2017թ. կազմել է 1855.9 հազ. դրամ, 3844.7 ԱՄՆ դոլար կամ 3403.8 Եվրո՝ 2016թ. 1577.3 հազ. դրամի կամ 3282.7 ԱՄՆ դոլարի և 2965.7 Եվրոյի փոխարեն:

Համախառն ներքին արդյունքը 2017թ. ըստ եռամսյակների

2017թ. արտադրված տարեկան ՀՆԱ-ն ունի հետևյալ եռամսյակային կառուցվածքը՝ առաջին եռամսյակ՝ 15.9 տոկոս (2016թ.՝ 16.7 տոկոս), երկրորդ եռամսյակ՝ 21.7 տոկոս (21.5 տոկոս), երրորդ եռամսյակ՝ 26.5 տոկոս (25.4 տոկոս) և չորրորդ եռամսյակ՝ 35.9 տոկոս (36.4 տոկոս):

Համախառն ներքին արդյունքի արտադրության եռամսյակային տվյալների վերլուծությունից պարզվում է, որ ՀՆԱ-ի գերակշռող մասն արտադրվում է երրորդ և չորրորդ եռամսյակներում:

Գծապատկեր 3: Տնտեսական գործունեության տեսակների խոշոր խմբավորումների (ՏԳՏԴ խմբ.2) ավելացված արժեքների դինամիկան 2016-2017թթ. (հազ.դրամ)

2017թ. երկրորդ կիսամյակում արտադրվել է ՀՆԱ-ի 62.4 տոկոսը, իսկ 2016թ.՝ 61.8 տոկոսը: Այս երևույթը հիմնականում պայմանավորված է գյուղատնտեսության, անտառային տնտեսության և ձկնորսության, շինարարության, մեծածախ և մանրածախ առևտրի, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգման ճյուղերի սեզոնայնությամբ:

Համախառն ներքին արդյունք

Այսպես, եթե 2017թ. առաջին կիսամյակում այս ճյուղերի ավելացված արժեքների հանրագումարի տեսակարար կշիռը ՀՆԱ-ի մեջ կազմել է 23.2 տոկոս (այդ թվում գյուղատնտեսությանը՝ 12.5 տոկոս), ապա երրորդ եռամսյակում՝ 21.3 տոկոս (այդ թվում գյուղատնտեսությանը՝ 10.3 տոկոս), իսկ չորրորդ եռամսյակում՝ 32.5 տոկոս (այդ թվում գյուղատնտեսությանը՝ 13.7 տոկոս): 2016թ. նշված ճյուղերի հանրագումարի տեսակարար կշիռը երրորդ եռամսյակում կազմել է 21.6 տոկոս (այդ թվում գյուղատնտեսությանը՝ 9.5 տոկոս), իսկ չորրորդ եռամսյակում՝ 38.0 տոկոս (այդ թվում գյուղատնտեսությանը՝ 13.9 տոկոս):

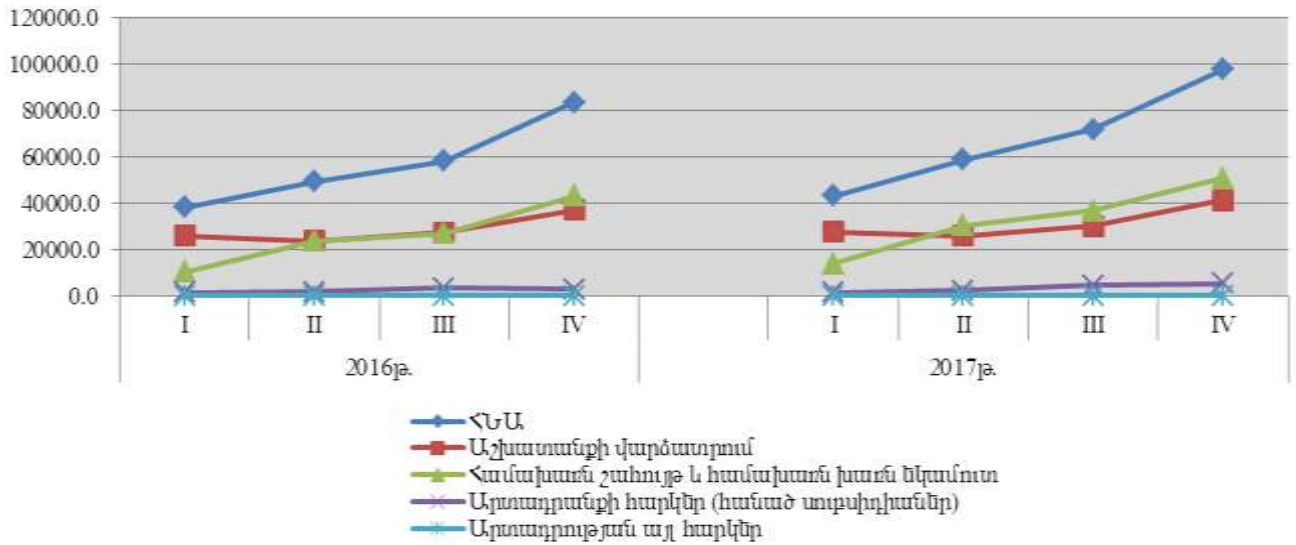
Համախառն ներքին արդյունքն ըստ եռամսյակների

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ /

	I	II	III	IV	Տարի	Իրական աճի տեմպը (տոկոսներով)
ՀՆԱ	43312.0	58931.3	72045.4	97782.1	272070.8	115.6
Արտադրանքի հարկեր (համաձայն սուբսիդիաներ)	1605.6	2291.4	4664.1	5466.5	14027.6	109.0
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով)	41706.4	56639.9	67381.3	92315.6	258043.2	115.9
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-3284.0	-3319.5	-3836.4	-3500.3	-13940.2	125.0
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	2232.7	10505.3	7412.0	13389.2	33539.2	106.7
Արդյունաբերություն, ներառյալ էներգետիկան	11410.1	15046.4	18559.6	22856.9	67873.0	169.6
Շինարարություն	3190.1	4455.9	4914.1	14080.1	26640.2	101.2
Առևտուր և ծառայություններ	28157.5	29951.8	40332.0	45489.7	143931.0	106.2

Դիտարկելով ՀՆԱ-ի դինամիկան եռամսյակների կտրվածքով նկատում ենք, որ ՀՆԱ-ի իրական աճը պայմանավորված է հիմնական բաղադրիչների աճերով:

Համախառն ներքին արդյունք

Գծապատկեր 4: ՀՆԱ-ի և նրա հիմնական բաղադրիչների դինամիկան 2016-2017թթ. (մլն դրամ)

Ընդհանուր առմամբ, համախառն շահույթի և համախառն խառը եկամտի դինամիկան հիմնականում պայմանավորված է գյուղատնտեսության առանձնահատկություններով: Այսպես, քանի որ գյուղատնտեսության համախառն արտադրանքի գերակշռող մասն արտադրվում է տնային տնտեսություններում, որոնց ստացած եկամուտը գրեթե լրիվությամբ հանդիսանում է խառը եկամուտ, ապա արտադրության ծավալների փոփոխությունը բերում է շահույթի և խառը եկամտի գրեթե նմանօրինակ շարժերի:

Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրության աճը 2017թ. 2016թ. նկատմամբ պայմանավորված է բոլոր եռամսյակների ընթացքում բոլոր ոլորտներում աշխատանքի վարձատրության աճով:

Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրության կշռի ամենաբարձր մակարդակը 2017թ. դիտվել է չորրորդ եռամսյակում՝ ամբողջ տարվա աշխատանքի վարձատրության 32.9 տոկոսը:

Ինչ վերաբերում է արտադրության այլ հարկերի փոփոխությանը, ապա այն կախված չէ արտադրության ծավալների փոփոխություններից՝ կապված տվյալ խմբի մեջ մտնող հարկատեսակների բնույթից: Նախորդ տարվա համեմատ այս ցուցանիշը աճել է 6.3 տոկոսով: 2017թ. բոլոր եռամսյակների ընթացքում բացառությամբ առաջին եռամսյակի տեղի է ունեցել արտադրության այլ հարկերի աճ:

Համախառն ներքին արդյունքի հաշվարկն արտադրական եղանակով 2017թ.

Արտադրական եղանակով ՀՆԱ-ն տնտեսության ճյուղերում ստեղծված ավելացված արժեքների գումարն է, որի ծավալը ձևավորվում է որպես արտադրանքի թողարկման և միջանկյալ սպառման տարբերություն, ընդ որում ՀՆԱ-ն հաշվարկվում է շուկայական գներով, այսինքն՝ գումարվում են նաև արտադրանքի (առանց սուբսիդիաների) հարկերը:

Արտադրության հաշիվ

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

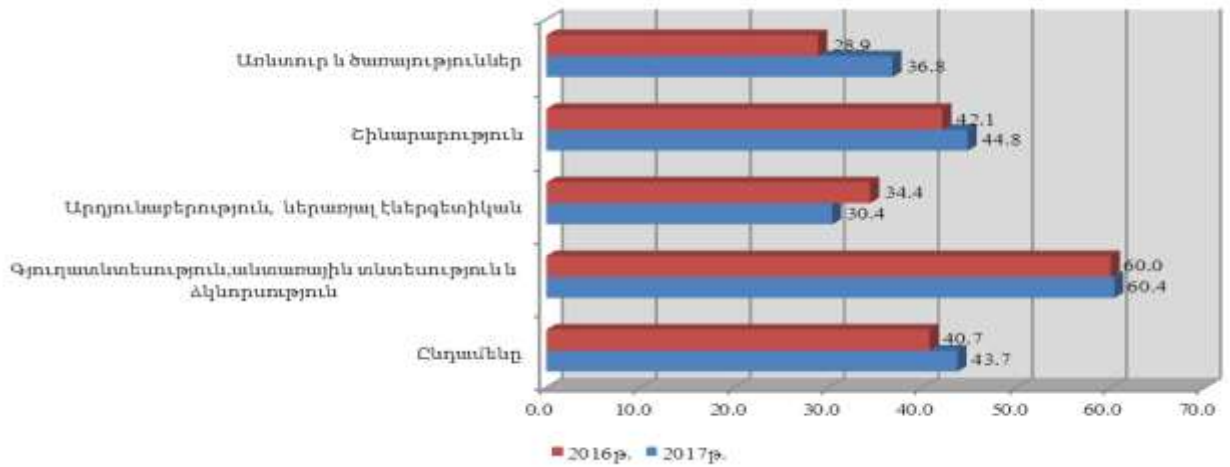
	2016թ.	2017թ.
Ռեսուրսներ		
Համախառն թողարկում	371001.9	458000.9
Արտադրանքի հարկեր	12441.2	16863.8
Արտադրանքի սուբսիդիաներ (-)	2664.5	2836.2
Ընդամենը	380778.6	472028.5
Օգտագործում		
Միջանկյալ սպառում	151127.0	199957.7
Համախառն ներքին արդյունք	229651.6	272070.8
Ընդամենը	380778.6	472028.5

Համախառն թողարկումը հանդիսանում է ռեսուրսների ստեղծման գլխավոր աղբյուրը: 2017թ. համախառն թողարկումը կազմել է 458000.9 մլն դրամ՝ նախորդ տարվա համեմատ աճելով 23.4 տոկոսով կամ 86999.0 մլն դրամով, որը հիմնականում հանքագործական արդյունաբերության և բացահանքերի շահագործման, փոխադրումներ և պահեստային տնտեսության, անշարժ գույքի հետ կապված գործունեության, մեծածախ և մանրածախ առևտրի, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգման թողարկման ավելացման արդյունք է:

2017թ. համախառն թողարկման կառուցվածքում նախորդ տարվա համեմատ տեղի է ունեցել միջանկյալ սպառման տեսակարար կշռի աճ 3.0 տոկոսային կետով՝ հիմնականում պայմանավորված անշարժ գույքի հետ կապված գործունեության, փոխադրումներ և պահեստային տնտեսության, մեծածախ և մանրածախ առևտրի, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգման, կրթության միջանկյալ սպառման տեսակարար կշռների աճով:

Ավելացված արժեքի տեսակարար կշռի նվազումը համախառն թողարկման մեջ հետևանք է 25.4 տոկոսային կետով անշարժ գույքի հետ կապված գործունեության, 12.0

Համախառն ներքին արդյունք տոկոսային կետով փոխադրումներ և պահեստային տնտեսության, 4.7-ական տոկոսային կետով՝ կրթության, մեծածախ և մանրածախ առևտրի, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգման ավելացված արժեքների տեսակարար կշիռների նվազմամբ:

Գծապատկեր 5: Բազային տնտեսական գործունեության տեսակների խոշոր խմբավորումների (ՏԳՏԴ խմբ.2) միջանկյալ սպառման տեսակարար կշիռները համախառն թողարկման մեջ (տոկոսներով)

Կառուցվածքային տեսանկյունից ավելացված արժեքը 2017թ. կազմել է ՀՆԱ-ի 94.8 տոկոսը և նախորդ տարվա համեմատ նվազելով 0.9 տոկոսային կետով: Միևնույն ժամանակ աճել է արտադրանքի հարկերի ավելացված արժեքի տեսակարար կշիռը՝ 0.9 տոկոսային կետով: Այն գլխավորապես պայմանավորված է ավելացված արժեքի հարկի, ակցիզային հարկի և առևտրի հարկի ծավալների աճով՝ համապատասխանաբար 39.3, 5.6 և 12.0 տոկոսներով:

Համախառն ներքին արդյունքի կառուցվածքը

	<i>/տոկոսներով՝ ՀՆԱ-ի նկատմամբ/</i>	
	2016թ.	2017թ.
Համախառն ներքին արդյունք	100.0	100.0
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)	4.3	5.2
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով)	95.7	94.8
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-4.8	-5.1
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	13.2	12.3
Արդյունաբերություն, ներառյալ էներգետիկան	16.9	24.9
Շինարարություն	11.5	9.8
Առևտուր և ծառայություններ	58.9	52.9

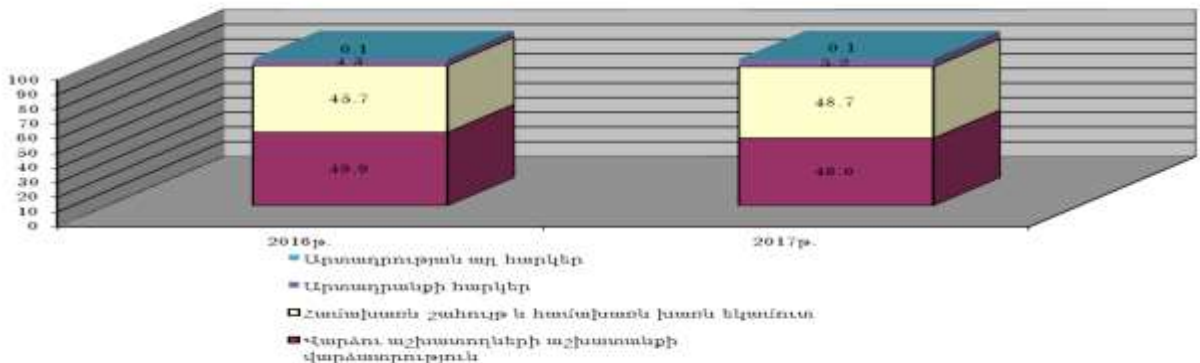
Համախառն ներքին արդյունքի հաշվարկը եկամուտների ձևավորման եղանակով 2017թ.

Եկամուտների ձևավորման եղանակով ՀՆԱ-ի հաշվարկը արտացոլում է ապրանքների և ծառայությունների արտադրությանն անմիջականորեն մասնակցող կառուցվածքային միավորների կողմից վճարած սկզբնական եկամուտները:

Ըստ եկամուտների ձևավորման ՀՆԱ-ի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ 2017թ. նախորդ տարվա համեմատ աշխատանքի վարձատրությունն աճել է 9.3 տոկոսով, իսկ համախառն շահույթն ու համախառն խառն եկամուտը՝ 26.2 տոկոսով, ընդ որում՝ հիմնական միջոցների օգտագործումն աճել է 40.4 տոկոսով, իսկ զուտ շահույթն ու զուտ խառն եկամուտը՝ 20.0 տոկոսով:

Եկամուտների ձևավորման հաշիվ

	<i>/ընթացիկ գներով մյն դրամ/</i>	
	2016թ.	2017թ.
Ռեսուրսներ		
Համախառն ներքին արդյունք	229651.6	272070.8
Ընդամենը	229651.6	272070.8
Օգտագործում		
Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրություն	114543.7	125209.3
Արտադրանքի հարկեր	9776.7	14027.6
Արտադրության այլ հարկեր	306.6	326.0
Համախառն շահույթ և համախառն խառն եկամուտ	105024.6	132507.9
այդ թվում՝		
հիմնական միջոցների օգտագործում	31646.6	44424.9
զուտ շահույթ և զուտ խառն եկամուտ	73378.0	88083.0
Ընդամենը	229651.6	272070.8

Գծապատկեր 6: ՀՆԱ-ի կառուցվածքն ըստ եկամուտների ձևավորման (%)

Համախառն ներքին արդյունք

2017թ. ՀՆԱ-ի՝ ըստ եկամուտների ձևավորման կառուցվածքի մեջ վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրության տեսակարար կշիռը կազմել է 46.0 տոկոս և 2016թ. համեմատ նվազել է 3.9 տոկոսային կետով, արտադրանքի հարկերի տեսակարար կշիռը աճել է 0.9 տոկոսային կետով, իսկ համախառն շահույթի և համախառն խառն եկամտի տեսակարար կշիռը՝ 3.0 տոկոսային կետով:

ԱՐՅԱԽԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

*Մակրոտնտեսական ցուցանիշների, ազգային
հաշիվների և ֆինանսների վիճակագրության բաժին
հեռ.՝ (047) 94-46-23*

Համախառն ներքին արդյունքն արտադրական նդանակով
ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2 (2015թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	Համախառն թողարկում	Միջանկյալ սպառում	Համախառն ավելացված արժեք
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	71034.3	43109.2	27925.1
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	12977.4	3966.9	9010.5
Մշակող արդյունաբերություն	21484.2	12768.3	8715.9
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	18368.2	2398.1	15970.1
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	792.0	126.7	665.3
Շինարարություն	49368.7	21619.7	27749.0
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում	57008.4	55145.0	1863.4
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն	3685.6	2824.0	861.6
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում	2345.5	1923.8	421.7
Տեղեկատվություն և կապ	9178.6	1821.3	7357.3
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	38518.0	21882.6	16635.4
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	1269.5	328.0	941.5
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	3533.8	2253.8	1280.0
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն	3332.8	2119.0	1213.8
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն	61964.4	4199.9	57764.5
Կրթություն	21349.3	4234.0	17115.3
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում	14543.1	3261.0	11282.1
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ	3924.4	2580.7	1343.7
Սպասարկման այլ ծառայություններ	639.9	360.6	279.3
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար	578.6	0.0	578.6
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)		10664.5	-10664.5
Ընդամենը	395896.7	197587.1	198309.6
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)			11036.1
Համախառն ներքին արդյունք			209345.7

Համախառն ներքին արդյունք

Համախառն ներքին արդյունքի կառուցվածքն ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2 (2015թ.)

/տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ/

	Համախառն թողարկում	Միջանկյալ սպառում	Համախառն ավելացված արժեք
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	18.0	21.8	13.3
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	3.3	2.0	4.3
Մշակող արդյունաբերություն	5.4	6.5	4.2
Էլեկտրականության, գազի, զոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	4.6	1.2	7.6
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	0.2	0.1	0.3
Շինարարություն	12.5	10.9	13.3
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում	14.4	27.9	0.9
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն	0.9	1.4	0.4
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում	0.6	1.0	0.2
Տեղեկատվություն և կապ	2.3	0.9	3.5
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	9.7	11.1	8.0
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	0.3	0.2	0.4
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	0.9	1.1	0.6
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն	0.8	1.1	0.6
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն	15.7	2.1	27.6
Կրթություն	5.4	2.1	8.2
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական ապասարկում	3.7	1.7	5.4
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ	1.0	1.3	0.6
Սպասարկման այլ ծառայություններ	0.2	0.2	0.1
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար	0.1	0.0	0.3
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)		5.4	-5.1
Ընդամենը	100.0	100.0	94.7
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)			5.3
Համախառն ներքին արդյունք			100.0

Համախառն ներքին արդյունք
Արտադրության հաշիվն ըստ նռանյակների (2015թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	I	II	III	IV	Տարի
Ռեսուրսներ					
Համախառն թողարկում	55916.0	88620.6	92981.8	158378.3	395896.7
Արտադրանքի հարկեր	1979.9	2043.3	3245.3	5521.9	12790.4
Արտադրանքի սուբսիդիաներ (-)	488.8	332.0	295.8	637.7	1754.3
Ընդամենը	57407.1	90331.9	95931.3	163262.5	406932.8
Օգտագործում					
Միջանկյալ սպառում	21655.0	42548.2	44256.6	89127.3	197587.1
Համախառն ներքին արդյունք	35752.1	47783.7	51674.7	74135.2	209345.7
Ֆինանսական միջնորդության անուղ- ղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-2496.2	-2672.6	-2712.7	-2783.0	-10664.5
Արտադրանքի հարկեր	1979.9	2043.3	3245.3	5521.9	12790.4
Արտադրանքի սուբսիդիաներ (-)	488.8	332.0	295.8	637.7	1754.3
Ընդամենը	57407.1	90331.9	95931.3	163262.5	406932.8

Եկամուտների ձևավորման հաշիվն ըստ նռանյակների (2015թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	I	II	III	IV	Տարի
Ռեսուրսներ					
Համախառն ներքին արդյունք	35752.1	47783.7	51674.7	74135.2	209345.7
Ընդամենը	35752.1	47783.7	51674.7	74135.2	209345.7
Օգտագործում					
Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրություն	22274.4	23671.4	27256.5	33501.1	106703.4
Հիմնական միջոցների օգտագործում	3386.3	4068.3	7337.1	9479.2	24270.9
Չուտ շահույթ և զուտ խառն եկամուտ	8557.6	18286.2	14084.5	26144.9	67073.2
Ֆինանսական միջնորդության անուղ- ղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-2496.2	-2672.6	-2712.7	-2783.0	-10664.5
Արտադրության այլ զուտ հարկեր	42.7	46.5	47.1	125.8	262.1
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)	1491.1	1711.3	2949.5	4884.2	11036.1
Ընդամենը	35752.1	47783.7	51674.7	74135.2	209345.7

Համախառն ներքին արդյունք
 Համախառն ներքին արդյունքն արտադրական նդանակով
 ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2 (2016թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	Համախառն թողարկում	Միջանկյալ սպառում	Համախառն ավելացված արժեք
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	75781.1	45478.6	30302.5
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	17119.6	4580.5	12539.1
Մշակող արդյունաբերություն	19932.0	12003.8	7928.2
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	21250.5	3619.5	17631.0
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	697.4	94.5	602.9
Շինարարություն	45655.8	19218.6	26437.2
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում	17377.7	15639.9	1737.8
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն	5456.7	4145.8	1310.9
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում	2499.3	1884.4	614.9
Տեղեկատվություն և կապ	9135.4	2169.9	6965.5
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	42205.7	21272.3	20933.4
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	2277.7	988.8	1288.9
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	3682.7	2358.2	1324.5
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն	2907.9	1291.2	1616.7
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն	68939.2	1387.5	67551.7
Կրթություն	18143.5	745.9	17397.6
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում	13124.6	1775.4	11349.2
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ	3539.3	1180.4	2358.9
Սպասարկման այլ ծառայություններ	697.2	240.0	457.2
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար	578.6	0.0	578.6
Ֆինանսական միջնորդության անուղ- ղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)		11051.8	-11051.8
Ընդամենը	371001.9	151127	219874.9
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)			9776.7
Համախառն ներքին արդյունք			229651.6

Համախառն ներքին արդյունք

Համախառն ներքին արդյունքի կառուցվածքն ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2 (2016թ.)

/տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ/

	Համախառն թողարկում	Միջանկյալ սպառում	Համախառն ավելացված արժեք
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	20.4	30.1	13.2
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	4.6	3.0	5.5
Մշակող արդյունաբերություն	5.4	7.9	3.4
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	5.7	2.4	7.7
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	0.2	0.1	0.3
Շինարարություն	12.3	12.7	11.5
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում	4.7	10.3	0.7
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն	1.5	2.7	0.6
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում	0.7	1.2	0.3
Տեղեկատվություն և կապ	2.5	1.4	3.0
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	11.4	14.1	9.1
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	0.6	0.7	0.6
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	1.0	1.6	0.6
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն	0.8	0.9	0.7
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն	18.6	0.9	29.4
Կրթություն	4.9	0.5	7.6
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում	3.5	1.2	4.9
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ	0.9	0.8	1.0
Սպասարկման այլ ծառայություններ	0.2	0.2	0.2
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար	0.1	0.0	0.2
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)		7.3	-4.8
Ընդամենը	100.0	100.0	95.7
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)			4.3
Համախառն ներքին արդյունք			100.0

Համախառն ներքին արդյունք
Արտադրության հաշիվն ըստ նռանյակների (2016թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	I	II	III	IV	Տարի
Ռեսուրսներ					
Համախառն թողարկում	73020.1	74615.9	106966.0	116399.9	371001.9
Արտադրանքի հարկեր	1724.8	2298.3	3748.6	4669.5	12441.2
Արտադրանքի սուբսիդիաներ (-)	256.4	564.4	237.7	1606.0	2664.5
Ընդամենը	74488.5	76349.8	110476.9	119463.4	380778.6
Օգտագործում					
Միջանկյալ սպառում	36244.8	26862.10	52171.8	35848.3	151127.0
Համախառն ներքին արդյունք	38243.7	49487.7	58305.1	83615.1	229651.6
Ֆինանսական միջնորդության անուղ- ղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-2579.9	-2756.3	-2721.3	-2994.3	-11051.8
Արտադրանքի հարկեր	1724.8	2298.3	3748.6	4669.5	12441.2
Արտադրանքի սուբսիդիաներ (-)	256.4	564.4	237.7	1606.0	2664.5
Ընդամենը	74488.5	76349.8	110476.9	119463.4	380778.6

Եկամուտների ձևավորման հաշիվն ըստ նռանյակների (2016թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	I	II	III	IV	Տարի
Ռեսուրսներ					
Համախառն ներքին արդյունք	38243.7	49487.7	58305.1	83615.1	229651.6
Ընդամենը	38243.7	49487.7	58305.1	83615.1	229651.6
Օգտագործում					
Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրություն	26148.0	23760.1	27448.7	37186.9	114543.7
Հիմնական միջոցների օգտագործում	3735.6	4811.7	8470.6	14628.7	31646.6
Զուտ շահույթ և զուտ խառն եկամուտ	6836.5	19142.3	18813.2	28586.0	73378.0
Ֆինանսական միջնորդության անուղ- ղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-2579.9	-2756.3	-2721.3	-2994.3	-11051.8
Արտադրության այլ զուտ հարկեր	55.2	39.6	61.7	150.1	306.6
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)	1468.4	1734.0	3510.9	3063.4	9776.7
Ընդամենը	38243.7	49487.7	58305.1	83615.1	229651.6

Համախառն ներքին արդյունք
 Համախառն ներքին արդյունքն արտադրական նդանակով
 ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2 (2017թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	Համախառն թողարկում	Միջանկյալ սպառում	Համախառն ավելացված արժեք
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	84599.8	51060.6	33539.2
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	52059.9	13399.8	38660.1
Մշակող արդյունաբերություն	20812.9	12536.7	8276.2
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	23667.0	3552.7	20114.3
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	950.8	128.4	822.4
Շինարարություն	48224.2	21584.0	26640.2
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում	37423.8	35423.0	2000.8
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն	14141.1	12441.1	1700.0
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում	2926.0	2227.3	698.7
Տեղեկատվություն և կապ	8718.9	1384.8	7334.1
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	44575.9	18976.4	25599.5
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	5611.3	3860.2	1751.1
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	2456.4	1153.9	1302.5
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն	2714.9	615.8	2099.1
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն	70311.2	2109.3	68201.9
Կրթություն	19565.0	1728.3	17836.7
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական ապասարկում	13814.8	2366.1	11448.7
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ	3777.6	1267.0	2510.6
Սպասարկման այլ ծառայություններ	658.6	202.1	456.5
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար	990.8	0.0	990.8
Ֆինանսական միջնորդության անուղ- ղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)		13940.2	-13940.2
Ընդամենը	458000.9	199957.7	258043.2
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)			14027.6
Համախառն ներքին արդյունք			272070.8

Համախառն ներքին արդյունք

Համախառն ներքին արդյունքի կառուցվածքն ըստ ՏԳՏԴ խմբ. 2 (2017թ.)

/տոկոսներով ընդամենի նկատմամբ/

	Համախառն թողարկում	Միջանկյալ սպառում	Համախառն ավելացված արժեք
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն	18.5	25.5	12.3
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում	11.4	6.7	14.2
Մշակող արդյունաբերություն	4.5	6.3	3.0
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում	5.2	1.8	7.4
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում	0.2	0.1	0.3
Շինարարություն	10.5	10.8	9.8
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում	8.2	17.7	0.7
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն	3.1	6.2	0.6
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում	0.6	1.1	0.3
Տեղեկատվություն և կապ	2.0	0.7	2.7
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն	9.7	9.5	9.4
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն	1.2	1.9	0.6
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն	0.5	0.6	0.5
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն	0.6	0.3	0.8
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն	15.4	1.0	25.1
Կրթություն	4.3	0.9	6.5
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում	3.0	1.2	4.2
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ	0.8	0.6	0.9
Սպասարկման այլ ծառայություններ	0.1	0.1	0.2
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար	0.2	0.0	0.4
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)		7.0	-5.1
Ընդամենը	100.0	100.0	94.8
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)			5.2
Համախառն ներքին արդյունք			100.0

Համախառն ներքին արդյունք
Արտադրության հաշիվն ըստ նռանյակների (2017թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	I	II	III	IV	Տարի
Ռեսուրսներ					
Համախառն թողարկում	78297.3	118861.7	130361.3	130480.6	458000.9
Արտադրանքի հարկեր	2330.8	2851.2	5185.4	6496.4	16863.8
Արտադրանքի սուբսիդիաներ (-)	725.2	559.8	521.3	1029.9	2836.2
Ընդամենը	79902.9	121153.1	135025.4	135947.1	472028.5
Օգտագործում					
Միջանկյալ սպառում	36590.9	62221.8	62980.0	38165.0	199957.7
Համախառն ներքին արդյունք	43312.0	58931.3	72045.4	97782.1	272070.8
Ֆինանսական միջնորդության անուղ- ղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-3284.0	-3319.5	-3836.4	-3500.3	-13940.2
Արտադրանքի հարկեր	2330.8	2851.2	5185.4	6496.4	16863.8
Արտադրանքի սուբսիդիաներ (-)	725.2	559.8	521.3	1029.9	2836.2
Ընդամենը	79902.9	121153.1	135025.4	135947.1	472028.5

Եկամուտների ձևավորման հաշիվն ըստ նռանյակների (2017թ.)

/ընթացիկ գներով, մլն դրամ/

	I	II	III	IV	Տարի
Ռեսուրսներ					
Համախառն ներքին արդյունք	43312.0	58931.3	72045.4	97782.1	272070.8
Ընդամենը	43312.0	58931.3	72045.4	97782.1	272070.8
Օգտագործում					
Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրություն	27650.2	26005.2	30329.0	41224.9	125209.3
Հիմնական միջոցների օգտագործում	6866.6	7479.0	12986.9	17092.4	44424.9
Զուտ շահույթ և զուտ խառն եկամուտ	7141.5	23104.6	24000.2	33836.7	88083.0
Ֆինանսական միջնորդության անուղ- ղակիորեն չափվող ծառայություններ (-)	-3284.0	-3319.5	-3836.4	-3500.3	-13940.2
Արտադրության այլ զուտ հարկեր	48.1	51.1	65.2	161.6	326.0
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ)	1605.6	2291.4	4664.1	5466.5	14027.6
Ընդամենը	43312.0	58931.3	72045.4	97782.1	272070.8

Համախառն ներքին արդյունք

Համախառն ներքին արդյունքն օգտագործման (ծախսային) եղանակով 2017թ.

	Մլն դրամ	Տոկոսով ընդամենի նկատմամբ
Վերջնական սպառման ծախսեր այդ թվում՝	234528.9	86.2
տնային տնտեսությունների	181856.9	66.8
պետական հիմնարկների այդ թվում՝	52403.5	19.3
անհատական ապրանքների և ծառայությունների համար	25361.7	9.3
կոլեկտիվ ծառայությունների համար	27041.8	10.0
տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների	268.5	0.1
Համախառն կուտակում այդ թվում՝	49347.3	18.1
հիմնական կապիտալի համախառն կուտակում	47496.2	17.4
նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխություն	1851.1	0.7
Ապրանքների և ծառայությունների գուտարտահանում այդ թվում՝	-56.0	0.0
ապրանքների և ծառայությունների արտահանում	93.7	0.0
ապրանքների և ծառայությունների ներմուծում	149.7	0.0
Վիճակագրական շեղում	-11749.4	-4.3
Համախառն ներքին արդյունք	272070.8	100.0

Մեթոդաբանական ցուցումներ

Համախառն ներքին արդյունքն (ՀՆԱ) ազգային հաշիվների կարևորագույն ցուցանիշներից մեկն է, բնութագրում է երկրի տնտեսությունում արտադրված ապրանքների և ծառայությունների (հանած միջանկյալ սպառումը) արժեքը՝ նախատեսված վերջնական սպառման, կուտակման և զուտ արտահանման համար:

ՀՆԱ-ի դեֆլյատորն իրենից ներկայացնում է ընթացիկ գներով ՀՆԱ-ի հարաբերակցությունը դրա՝ նախորդ տարվա համադրելի գներով հաշվարկված ծավալի վրա:

ՀՆԱ-ն հաշվարկվում է երեք եղանակով՝ արտադրական, եկամուտների օգտագործման (ծախսային) և եկամուտների ձևավորման:

Արտադրական եղանակով ՀՆԱ-ն, շուկայական գներով, հաշվարկվում է տնտեսությունում արտադրված համախառն ավելացված արժեքի (հիմնական գներով) ու արտադրանքի և ներմուծման զուտ հարկերի (առանց սուբսիդիաների) հանրագումարով:

Հիմնական գներով ավելացված արժեքն արտադրության ցուցանիշ է, որը որոշվում է ապրանքների և ծառայությունների թողարկման ու միջանկյալ սպառման տարբերությամբ և չի ներառում արտադրանքի հարկերը, սակայն ներառում է արտադրանքի սուբսիդիաները:

Եկամուտների օգտագործման եղանակով հաշվարկված ՀՆԱ-ն իրենից ներկայացնում է ապրանքների և ծառայությունների վերջնական սպառման ծախսերի, համախառն կուտակման և զուտ արտահանման հանրագումար: Այն ցույց է տալիս, թե ինչպես են տնային տնտեսությունները, պետական հիմնարկները և տնային տնտեսություններն սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունները բաշխում իրենց տնօրինվող եկամուտը վերջնական սպառման և խնայողությունների միջև:

ՀՆԱ-ի հաշվարկն ըստ եկամուտների ձևավորման աղբյուրների, ԱՀՀ-ի շրջանակում կատարվող ՀՆԱ-ի հաշվարկման երեք եղանակներից մեկն է: Սակայն, այն անկախ հաշվարկ չի համարվում, քանի որ, ընդունված մեթոդաբանության համաձայն, եկամտային ոչ բոլոր ցուցանիշներն են ստացվում ուղղակի հաշվառմամբ, դրանց մի մասը հաշվարկվում է հաշվեկշռման եղանակով:

ՀՆԱ-ի ձևավորումն ըստ եկամուտների աղբյուրների արտացոլում է անմիջապես արտադրական գործընթացին մասնակցող միավորների, ինչպես նաև պետական

Համախառն ներքին արդյունք
հիմնարկների և տնային տնտեսություններն սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից ստացված սկզբնական եկամուտները: Այս հաշվարկներում համախառն շահույթը (համախառն խառը եկամուտը) հանդիսանում է հաշվեկշռող հողված և որոշվում է որպես արտադրական եղանակով հաշվարկված ՀՆԱ-ի (շուկայական գներով) և աշխատողների աշխատանքի վարձատրության և արտադրության ու ներմուծման գուտ հարկերի տարբերություն:

Արտադրության հաշիվն արտացոլում է անմիջականորեն արտադրական գործընթացին վերաբերվող գործառնությունները: Այս հաշվում որոշվում է ավելացված արժեքը, որը հանդիսանում է ՀՆԱ-ի հաշվարկման հիմքը:

Թողարկումն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակաշրջանում տնտեսությունում արտադրված ապրանքների և ծառայությունների ընդհանուր արժեքը:

Միջանկյալ սպառումը արտացոլում է արտադրության ընթացքում սպառվող կամ վերափոխվող ապրանքների և ծառայությունների արժեքը (բացառությամբ հիմնական ֆոնդերի, որոնք հաշվարկվում են որպես հիմնական կապիտալի սպառում): Այդ ապրանքները և ծառայությունները կարող են կամ լրիվությամբ սպառվել, կամ էլ վերափոխվել արտադրության գործընթացում:

Միջանկյալ սպառման կազմում առանձին ներառվում են ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայությունները:

Համախառն ավելացված արժեքը հաշվարկվում է ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների՝ որպես ապրանքների և ծառայությունների թողարկման ու միջանկյալ սպառման տարբերություն:

«Համախառն» արտահայտությունը ցույց է տալիս, որ ցուցանիշն իր մեջ ներառում է արտադրության գործընթացում հիմնական կապիտալի սպառման արժեքը:

Ապրանքը հանդիսանում է նյութական օբյեկտ, որի նկատմամբ գոյություն ունի պահանջարկ և կարող է հաստատվել սեփականության իրավունք: Սեփականության իրավունքը կարող է փոխանցվել մեկ ինստիտուցիոնալ միավորից մյուսին՝ շուկայական գործարքի իրականացման միջոցով:

Ծառայությունները հանդիսանում են տարաբնույթ գործունեության արդյունք, որն իրականացվում է սպառողի պատվերով և սովորաբար բերում է սպառող միավորի վիճակի փոփոխության:

Արտադրության և ներմուծման գուտ հարկերը ներառում են արտադրանքի և ներմուծման հարկերը, արտադրության այլ հարկերը: «Զուտ» արտահայտությունը նշանակում է, որ հարկերը ցույց են տրվում առանց համապատասխան սուբսիդիաների:

Համախառն ներքին արդյունք

Արտադրանքի հարկերը ներառում են այն հարկերը, որոնց չափերը ուղղակիորեն կախված են թողարկված արտադրանքի և մատուցված ծառայությունների արժեքից՝ իրենց բնույթով դրանց կարելի է համարել անուղղակի հարկեր (ազգային հաշիվների համակարգում ընդունված չէ այդպիսի դասակարգման կիրառումը): Դրանց թվին են դասվում ավելացված արժեքի հարկը, ակցիզները և այլն: Ներմուծման հարկը դա ներմուծվող ապրանքներից և ծառայություններից գանձվող հարկն է:

Սուբսիդիաները անհատույց ընթացիկ վճարներ են, որոնք պետքույզնի միջոցներից հատկացվում են ձեռնարկություններին՝ կապված ապրանքների և ծառայությունների արտադրության, վաճառքի կամ ներմուծման հետ:

Արտադրության այլ հարկերն արտադրության գործոնների (հող, կապիտալ, աշխատանք) օգտագործման հետ կապված հարկերն են: Դրանց թվին են դասվում հողի, արտադրության մեջ օգտագործվող շենքերի ու սարքավորումների (հիմնական միջոցների) հարկերը, լիցենզիաների դիմաց վճարները, համանման այլ գանձումները: Դրանք կախված չեն արտադրության ծավալներից և չեն ներառում ստացած շահույթից և այլ եկամուտներից հաշվարկված հարկերը:

Եկամուտների ձևավորման հաշիվը եկամուտների սկզբնական բաշխման հաշվի բաղկացուցիչ մասն է: Այն արտացոլում է անմիջականորեն ապրանքների ու ծառայությունների արտադրությանը մասնակցող կառուցվածքային ռեզիդենտ-միավորների կողմից վճարած սկզբնական եկամուտները:

Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձու աշխատողի կողմից կատարած աշխատանքի դիմաց կազմակերպության կամ ֆիզիկական անձի կողմից վճարած դրամական և բնեղեն բոլոր վարձատրությունների հանրագումարը:

Աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը հաշվառվում է հաշվեգրված գումարներով և իր մեջ ընդգրկում է նաև սոցիալական ապահովության հատկացումները, եկամտային հարկը, այլ վճարները, որոնք աշխատողների կողմից ենթակա են վճարման:

Տնտեսության համախառն շահույթը և համախառն խառը եկամուտները իրենցից ներկայացնում են ավելացած արժեքի այն մասը, որ մնում է արտադրողների մոտ վարձու աշխատողներին աշխատանքի վարձատրության հետ կապված ծախսերը և արտադրության հարկերը հանելուց հետո (ներառում է ամորտիզացիոն մասհանումները):

Համախառն շահույթը իր մեջ չի պարունակում աշխատանքի վարձատրության տարր, ինչպես նաև գործուղումների, ներկայացուցչական ծախսերի գերնորմատիվային

Համախառն ներքին արդյունք
վճարումները, չի ընդգրկում ակտիվների գների բարձրացման արդյունքում ձևավորված
շահույթը: Այն ներառում է հիմնական կապիտալի սպառումը:

Նամախառն խառը եկամուտը աշխատանքի վարձատրության տարր է, որը
հնարավոր չէ առանձնացնել ձեռներեցի կամ սեփականատիրոջ եկամտից:

Վերջնական սպառման ծախսերը ձևավորվում են տնային տնտեսությունների,
տնային տնտեսություններն սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների,
ինչպես նաև կոլեկտիվ և անհատական ծառայությունների ու ապրանքների համար
կատարված պետական հիմնարկների վերջնական սպառման ծախսերից: Այսպիսի
խմբավորումը ցույց է տալիս, թե ով է ֆինանսավորում վերջնական սպառման ծախսերը:

Տնային տնտեսությունների վերջնական սպառման ծախսերը ներառում են տնային
տնտեսությունների այն ծախսերը, որոնք ուղղված են բոլոր առևտրական
կազմակերպություններում, քաղաքային շուկաներում և չկազմակերպված (փողոցային)
առևտրի վայրե թում, կենցաղային և բնակարանային-կոմունալ սպասարկման,
ուղևորատար տրանսպորտի, կապի, հյուրանոցների, մշակույթի, առողջապահության և
կրթության առևտրային հիմնարկներում՝ սպառողական ապրանքների և
ծառայությունների ձեռքբերմանը, ինչպես նաև այն ծախսերը, որոնք ուղղված են տնային
տնտեսությունների կողմից սեփական սպառման համար արտադրված և որպես
աշխատանքի վարձատրություն բնեղեն տնային ստացած ապրանքների և
ծառայությունների սպառմանը (բնակչության անձնական օժանդակ տնտեսությունների
գյուղատնտեսական արտադրանքը, սեփական կացարանում ապրելու
պայմանականորեն չափվող ծառայությունները):

*Պետական հիմնարկների կողմից անհատական բնույթի ապրանքների և
ծառայությունների վերջնական սպառմանն ուղղված ծախսերը* բաղկացած են
պետական հիմնարկների կողմից անհատական սպառման համար նախատեսված
սպառողական ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերման համար կատարած
ծախսերից: Այսպիսի ծախսերը ֆինանսավորվում են պետական բյուջեի և
արտաբյուջետային միջոցների հաշվին:

*Պետական հիմնարկների կողմից կոլեկտիվ բնույթի ծառայությունների վերջնական
սպառմանն ուղղված ծախսերը*, այս ցուցանիշը տարբերվում է նախորդից նրանով, որ
այստեղ հաշվի են առնվում պետական բյուջեի հաշվին կազմակերպությունների կողմից
մատուցվող ծառայությունները, որոնք բավարարում են ոչ թե առանձին տնային
տնտեսությունների, այլ ամբողջ հասարակության պահանջմունքները (ծախսեր, որոնք
ուղղված են պաշտպանությանը, կառավարմանը, ճանապարհային տնտեսությանը,
բյուջեի և արտաբյուջետային միջոցների հաշվին վճարվող գիտական գործունեությանը,

Համախառն ներքին արդյունք

կոմունալ տնտեսությանը, գյուղատնտեսությունը սպասարկող կազմակերպությունների ծառայությունների մատուցմանը):

Տնային տնտեսություններն սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների վերջնական սպառման ծախսերը տնային տնտեսություններին անվճար տրամադրվող սպառողական ապրանքների ու ծառայությունների համար հասարակական կազմակերպությունների կողմից կատարած ծախսերն են: Դրանց մեջ ներառվում են նաև կազմակերպությունների կողմից իրենց աշխատողներին կրթության, առողջապահության և մշակույթի ոլորտում մատուցված անվճար ծառայությունները:

Հիմնական կապիտալի համախառն կուտակումն իրենից ներկայացնում է ռեզիդենտ-միավորների կողմից միջոցների ներդրումը հիմնական կապիտալ հանդիսացող օբյեկտներում՝ արտադրության մեջ դրանք օգտագործելու ճանապարհով ապագայում նոր եկամուտ ստեղծելու նպատակով:

Նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխությունն ընդգրկում է արտադրական պաշարների, անավարտ արտադրության, պատրաստի արտադրանքի և վերավաճառքի համար նախատեսված ապրանքների պաշարների փոփոխությունը: Տվյալ ժամանակահատվածի ընթացքում պաշարների արժեքի փոփոխությունը հաշվարկվում է որպես այդ ժամանակաշրջանի վերջին և սկզբին առկա պաշարների արժեքների տարբերություն՝ գնահատված դիտարկվող ժամանակահատվածի միջին շուկայական գներով՝ գների ազդեցությունը չեզոքացնելու նպատակով:

Արտադրական և ծախսային եղանակներով հաշվարկված ՀՆԱ-ի մեծությունների միջև վիճակագրական շեղումը ցույց է տալիս տարբեր եղանակներով հաշվարկված ՀՆԱ-ի մեծությունների միջև շեղումը: Արտադրական եղանակով և եկամուտների օգտագործման եղանակով հաշվարկված հաշիվների յուրաքանչյուր մասը ձևավորվում է ինքնուրույն՝ վիճակագրական տեղեկատվության սեփական հոսքերի հիման վրա, որի հետևանքով դրանց վերաբերյալ հանրագումարները կարող են միմյանցից որոշ չափով տարբերվել: